

Vijesti iz Bruxellesa

Broj 57, 24.9.2010.

UVODNA RIJEČ

Poštovani,

Nakon ljetne stanke, ponovno smo s vama te donosimo vijesti i zanimljivosti koje su obilježile početak novog dijela radne godine.

Vijesti

U Europskom je parlamentu, u srpnju, uspostavljen **Odbor za "političke izazove"**. Njegov cilj jest razmatranje pitanja investicija i financiranja na koje bi se trebao usmjeriti sljedeći dugoročni proračun EU-a nakon 2014.

Kako je pojasnila predsjednica tog Odbora, koji broji oko 50 članova, njemačka socijaldemokratska zastupnica **Jutta Haug**, zadaća Odbora jest da se definiraju prioritete te odredi koliko velik bi trebao biti sljedeći dugoročni proračun. Prema njenim riječima, potrebno je uzeti u obzir da je proračun EU-a relativno malen: za 27 država članica on je manji od polovice federalnog javnog izdvajanja u Njemačkoj. Stoga je potrebno fokusirati se na ulaganja kojima EU doprinos može donijeti dodanu vrijednost.

Poseban odbor je uspostavljen, jer mora raditi kroz sve proračunske stavke: poljoprivredu, regionalnu politiku, istraživanje i mnogo drugih tema kojima se Odbor za proračun ne može sam baviti. Ovo nije prvi put da se uspostavlja poseban odbor glede financijske perspektive. Razlika ovog puta jest u tome što još ne postoji Komisijin prijedlog, no odlučeno je da se ide naprijed. Tim Jutte Haug htio bi uspostaviti neke smjernice uoči početka pregovora sljedeće godine.

Sadašnji proračun samo djelomično odražava političke prioritete EU-a. Ako EU podržava strategiju EU 2020. za sljedeće desetljeće, Haug smatra da je potrebno prilagoditi proračun kako bi se ti prioritete pravilno odražavali: posebice borba protiv klimatskih promjena te konkurentnost. Haug je naglasila da je potrebno poticati stvaranje boljih poslova, prisutnost žena na tržištu rada, strukovno usavršavanje te mobilnost.

Što se tiče poljoprivrede, reforma je potrebna kako bi građani to trošenje smatrali prihvatljivim. Nužno nam je potrebna podrška građana, kazala je Haug. Bez toga, s malim proračunom koji imamo, nećemo stići nikuda.

Kratki pregled EU proračuna:

- €141,5 milijardi za 2010.
- €975,7 milijardi za razdoblje od 2007. do 2013.
- Oko 1% BND-a EU-a
- €235 po građanu godišnje
- Najveći izdatak: prirodni izvori (uklj. poljoprivredu) = 42,5%
- Regionalna politika (strukturni fondovi) = 35,6%

Glede financiranja proračuna EU-a, Parlament se dugo zalaže za širenje "vlastitih sredstava" Europske unije – novca koji joj direktno pripada, umjesto da je primljen kao doprinos od strane država članica.

Države članice pridonose EU proračunu na temelju svojeg bruto nacionalnog dohotka, ali one uvijek imaju dojam da plaćaju previše. Porez, ili neki njegov dio, izravno dodijeljen EU-u, mogao bi vjerojatno riješiti problem, smatra Jutta Haug. U Parlamentu se o tome razgovori vode već deset godina: vrijeme je da se to uzme u obzir. "Ne znamo što će Komisija učiniti", naglašava Haug, "ali možda ćemo moći pronaći neke naznake u komunikaciji koja će biti predstavljena krajem rujna".

Ovaj Odbor ima mandat od godinu dana, a parlamentarci bi željeli usvojiti finalno izvješće na plenarnoj sjednici do lipnja 2011. Komisijin prijedlog za sljedeće financijsko razdoblje očekuje se u srpnju 2011.

Prema povjereniku Europske komisije za regionalnu politiku **Johannesu Hahnu**, određen **postotak strukturnih fondova EU-a trebao bi biti određen za urbanu politiku**, s obzirom da gradovi udomiavaju 70 posto populacije Zajednice i određuju većinu njenog BDP-a.

S proračunom od €347 milijardi u razdoblju od 2007. do 2013., regionalna blagajna EU-a trenutno financira širok spektar projekata namijenjenih pomoći siromašnijim regijama pri sustizanju onih bogatijih.

Projekti se protežu od pitanja autocesta i postrojenja za čistu vodu do usavršavanja birokrata i subvencija malim i srednim poduzećima.

Vijesti iz Bruxellesa

Prema udruzi Eurocities, mreži koja okuplja 140 europskih gradova iz 30 zemalja, samo deset posto trenutnog financiranja posebno je namijenjeno urbanim pitanjima.

Povjerenik Hahn je, ističući da je teško iznaći preciznu procjenu s obzirom da neki regionalni projekti imaju i urbane komponente, priznao da ima mjesta poboljšanju.

"Jedna od lekcija koje smo naučili tijekom aktualnog (financijskog) razdoblja jest da bi novac regionalne politike trebao, također, biti utrošen u gradovima. Radilo se samo o jednom ili dva grada, kao što je npr. Rotterdam, gdje je vlada, zajedno s regionalnim tijelima, odlučila uspostaviti vlastiti operativni program za grad. To je vrlo pozitivan primjer, ali se radi o iznimci", kazao je Hahn.

On je naglasio da će urbano financiranje biti predmetom intenzivnih pregovora tijekom razgovora o nadolazećem sedmogodišnjem proračunu, koji bi trebao zaživjeti u 2014.

Kao bivši gradski vijećnik u Beču, Hahn je kazao kako je posebno naklonjen ovoj temi i da će se snažno zalagati za urbana pitanja, dodavši da ne bi sve politike trebale biti upravljane iz Bruxellesa, dajući primjer "čistih" autobusa ili škola – odluka koje se najbolje donose na lokalnoj razini.

Neka razmišljanja o tome kako "zatvoriti jaz" između regija i gradova po pitanju pristupa sredstvima naći će se u izvješću o budućnosti kohezijske politike, koje se očekuje početkom studenog.

Europski parlament je, također, pojačao napore po ovom pitanju te uspostavio prekograničnu grupu za urbana pitanja.

"Kohezijska politika odnosi se na razvoj, ne samo na preraspodjelu. Europski gradovi u razvoju ulaznica su EU-a za globalnu konkurentnost", kazao je poljski parlamentarac **Jan Olbrycht**, predsjednik ove grupe.

Osvrćući se na iskustvo Bruxellesa, **Evelyne Huytebroeck**, regionalna ministrica za urbanu obnovu belgijskog glavnog grada naglasila je potrebu za subvencijama.

"Održiv grad ne može se izgraditi bez velikih investicija u gradskom susjedstvu. To je još jedan razlog zbog kojeg je potrebna ambiciozna urbana dimenzija kohezijske politike", istaknula je.

Regionalni predstavnici iz zemalja diljem svijeta, okupljeni prošlog tjedna **na Energetskom kongresu u Kanadi**, iznijeli su planove za **stvaranje grupe "R20"** za globalnu suradnju u području klimatske i energetske reforme.

Izvorna "R20" deklaracija (R stoji za Regions, odnosno regije) sastavljena je na prošlogodišnjem Globalnom klimatskom sastanku u Kopenhagenu, slijedom inicijative kalifornijskog guvernera Arnolda Schwarzeneggera, predstavljene na Globalnom sastanku o klimatskim promjenama, održanom u rujnu 2009., u Los Angelesu.

Osnovna misao vodilja jest pružanje pomoći odabranim i zainteresiranim regijama pri kreiranju i primjeni njihovih Regionalnih planova za klimatske promjene i energiju. Također, uz povezivanje vodećih regija s već postojećim prenesenim zakonskim ovlastima, grupa R20 nastojat će razvijati sposobnosti ograničenog broja zainteresiranih lokalnih vlada iz zemalja u razvoju.

Službeno pokretanje ovog novog oblika suradnje očekuje se u studenom.

Neki od najvećih aktera već su podržali ovu ideju, kao što je United Nations Development Programme (UNDP) te globalna korporacija GE Energy, jedna od predvodnica razvoja "zelene" tehnologije i rješenja u Europi.

Michèle Sabban, predsjednica Skupštine europskih regija, izjavila je da ovo novo tijelo neće ostati samo na riječima, već da će zaista i djelovati.

Prema AER-u te ostalima koji pružaju podršku grupi R20, uloga svjetskih vođa na događajima kao što su okupljanja u Kopenhagenu i Meksiku je jasna – pregovaranje zakonski obvezujućeg globalnog sporazuma – no, uloga regija, kako velikih, tako i malih, u primjeni sporazuma, bit će od vitalne važnosti.

Vijesti iz Bruxellesa

Ta uloga će zahtijevati odobravanje i financiranje mnogih infrastrukturnih projekata nove generacije u području "čiste" energije i "pametnih" mreža, kao i projekata za komuniciranje poruka javnosti o važnosti mjera energetske štednje, što znači da bi nacionalni, regionalni i lokalni političari mogli blokirati napredak bilo kojeg globalnog sporazuma.

Kako bi se što lakše zaobišli ti problemi, guverner Schwarzenegger ubrzano radi na iznalaženju konsenzusa za što ranije pokretanje zajedničkog rada.

S obzirom da su financijski aspekti klimatskih pregovora još uvijek goreće pitanje na globalnim sastancima, grupa R20 stavlja temu financija čvrsto na prvo mjesto svoje agende.

Javno-privatna partnerstva smatraju se ključnim instrumentom za ostvarivanje navedenih promjena. Na primjer, govoreći u Montrealu, **Terry Tamminen**, stručnjak za kapitalna ulaganja iz New Yorka, koji radi u tvrtci Pegasus Capital Advisers, iznio je širok plan za pokretanje "Banke za zelena ulaganja" kako bi međusobno približio članove grupe R20, projekte, partnerstva i novac.

Predstavnici industrije zauzeli su sličan pristup, iznoseći nekoliko mogućih trenutnih rješenja. **Ricardo Cordoba**, predsjednik GE Energy-a za zapadnu Europu, naglasio je koristi od povezivanja regija u tehnička partnerstva, kao što je njihovo sa Skupštinom europskih regija. Prema Cordobi, takva partnerstva pružaju korist političarima pri kreiranju politike, smjernica i regulative s relevantnošću stvarnog života.

Jeste li znali

Kako nove komunikacijske tehnologije mogu potaknuti raspravu o europskim pitanjima? Koju ulogu mogu društveni mediji imati u odnosu na mlade glasače?

To su samo neka od pitanja o kojima se govori u **rezoluciji o novinarstvu i novim medijima**, koja je usvojena u **Parlamentu** 7. rujna. Opći cilj ovog izvješća jest predstavljanje načina na koji se europski

građani mogu više uključiti u raspravu o europskim pitanjima.

U rezoluciji podržanoj od strane parlamentaraca, kaže se da postoji "potreba za kontinuiranim naporima za nadilaženje udaljenosti između Europske unije i njenih građana. Politika i komunikacija dvije su strane iste medalje. Sukladno tome, problem se pojavljuje ako se politika ne komunicira na pravilan način. Upravo u tom kontekstu EU se suočava s najvećim izazovom". Rezolucija se temelji na izvješću koje je predstavio danski liberal **Morten Løkkegaard**.

Izvješće istražuje kako komunikacija može potaknuti, ohrabriti te razviti europsku debatu. Naglašava da je bolja komunikacija od strane vlada, političkih stranaka, sveučilišta, javnih radio-izvještača te EU institucija od vitalne važnosti za stvaranje "javne europske sfere" debate.

Za javne radio-izvještače se u izvješću kaže da imaju "odgovornost" za postavljanje "ambicioznih ciljeva" u ovom području. Također se kaže da novinari akreditirani pri EU trebaju podršku. U rezoluciji je naglašeno da su parlamentarci "vrlo zabrinuti" glede opadajućeg broja novinara akreditiranih pri institucijama EU-a, kao što su Komisija, Vijeće i Parlament.

Rezolucija poziva države članice da imenuju posebne službenike za europska pitanja, odgovorne za objašnjavanje implikacija europskih politika ljudima. Uz to, političke stranke trebale bi dati važnije mjesto europskim temama u svojim manifestima.

Nadalje, parlamentarci žele snažniju uključenost nacionalnih parlamentarnih zastupnika u europskoj politici (npr. putem interneta uživo). Glede obrazovanja, rezolucija poziva sveučilišta da potpunije integriraju EU studije u svoje programe.

Glede samog Europskog parlamenta i njegove komunikacijske politike, u rezoluciji stoji da bi internetski kanal "europarlTV" trebalo dalje razvijati te bolje integrirati u internetsku strategiju Parlamenta.

Uz to, informacijski službenici za EU u glavnim gradovima državama članicama trebali bi imati šire izvore.

Rezolucija se, također, bavi aktualnom revolucijom u području "društvenih medija", s platformama kao što su Facebook, twitter, MySpace te čitav niz drugih blogova.

Vijesti iz Bruxellesa

Priznajući "ogroman potencijal" društvenih medija za pristup mladim ljudima, u rezulociji se upozorava da "njihova pouzdanost kao izvora ne može uvijek biti dovoljno zajamčena" te mogu "dovesti do ozbiljnog kršenja novinarske etike". "Oprez je potreban pri korištenju tih novih instrumenata", kaže se u tekstu, naglašavajući "važnost uspostavljanja etičkog kodeksa primjenjivog za nove medije".

Nakon glasovanja, Morten Løkkegaard je komentirao da bi "javni službenici i političari unutar sustava trebali proći treninge koji bi im osigurali vještine potrebne za informiranje i komuniciranje s javnošću. Moramo se okrenuti novim načinima, gdje angažiramo iskusne medijske profesionalce za preuzimanje te uloge. Društveni mediji pokazali su se odličnim načinom da se to učini, davanjem prilike javnosti da vidi što se dešava iza zidova. To je najjednostavniji način za građane da razgovaraju i raspravljaju izravno s donositeljima odluka".

Regionalna predstavništva u Bruxellesu

Povodom seminara naslovljenog *Regija Agder – međunarodna pomorska regija*, koji će se održati 6. listopada, predstavljamo vam ured **Južne Norveške**, čiji je dio regija Agder.

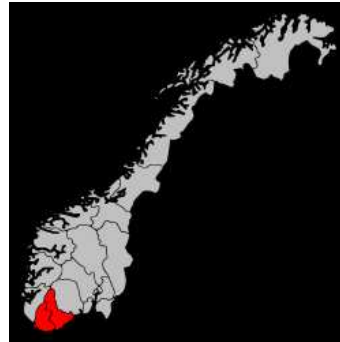
Briselski ured Južne Norveške osnovan je 2005. te ima dvoje zaposlenih.

Partner je mreža UBC i CPMR, a kao prioritete europske politike navode pomorsku politiku, energiju i transport te obrazovanje i kulturu.

Kontakt: ingi.sb@south-norway.be

Južna Norveška sastoji se od dvije provincije: Vest-Agder i Aust-Agder, čija ukupna površina iznosi 16493 km².

Oko 80% stanovništva obje provincije živi na obali, gdje je klima najtoplija i odakle se pruža najbrži pristup bogatim područjima za ribolov te pomorskim putima tjesnaca Skagerrak, koji se prostire između Norveške, jugozapadne obale Švedske te danskog poluotoka Jutland, povezujući Sjeverno i Kattegat more, koje vodi do Baltičkog mora.

Položaj Južne Norveške

Iz događanja za listopad, studeni i prosinac 2010. izdvajamo

Otvoreni dani regija i gradova, 4.-7.10. – najveće godišnje događanje u Bruxellesu po pitanju regionalne politike. Ured hrvatskih regija ove godine vodeći je partner konglomerata 1 goal, 7 regions, 2020 challenge te će, 5. listopada, zajedno sa šest ostalih regija, održati radionicu/debatu naslovljenu *After the crunch, how to counterpunch?*

EUROPCOM, 12. – 14.10. – prva konferencija o europskim javnim komunikacijama

Međunarodna konferencija o teretnom prijevozu i logistici, 16. i 17.11. – u organizaciji Europske komisije i regije Bruxelles Capitale, u okviru belgijskog predsjedavanja EU-om, uz sudjelovanje Siima Kallasa, povjerenika Europske komisije za prijevoz

The EU in Close-up, 17. – 19.11. – trodnevni seminar o institucijama Europske unije i političkim procesima, u organizaciji Vrije Universiteit Brussel

Cohesion in Europe: Regions Take up the Challenge, 7.12. – konferencija u organizaciji

Vijesti iz Bruxellesa

Skupštine europskih regija o putu prema vizionarskoj i inovativnoj regionalnoj politici za sve Europljane

Program usavršavanja u Uredu hrvatskih regija

Ured hrvatskih regija provodi sustavnu edukaciju javnih službenika/nacionalnih stručnjaka organiziranjem sastanaka po specifičnim temama od interesa u Europskoj komisiji, Europskom parlamentu, regionalnim predstavništvima, udruženjima te pohađanjem seminara, konferencija i radionica.

Od 7. do 12. rujna u Bruxellesu je boravio g. **Andrija Rudić**, zamjenik Županice Sisačko-moslavačke županije, a od 12. do 18. rujna **predstavnice grada Rijeke** – gđa Verena Lelas Turak, gđa Mirna Pavlović Vodinec i gđa Vesna Labudović Maržić.

Evo kako je g. Rudić opisao svoj boravak:

Moje belgijsko iskustvo uz pomoć Ureda hrvatskih regija u Briselu

Moj boravak u Bruxellesu bio je prvenstveno motiviran dolaskom na dva događanja. Prvo je bila konferencija *Creativity, Culture and Innovation*, u kojoj sam htio pronaći odgovore oko vrlo zanimljive teme stvaranja novih radnih mjesta u kulturi i općenito povezanosti poduzetništva i kulture. Konferencija je bila organizirana na vrlo visokoj razini.

Predavači su u Flagey kulturnom centru uglavnom bili stvarno zanimljivi i relevantni. Na teoretskoj razini rekao bih da je bilo inspirativno. Na praktičnoj razini, pak, imao sam problem što ni svi konkretni primjeri koji su se prvoga dana seminara redali pred nama, nisu bili dovoljno konkretni i nisu dali konačan odgovor može li se doista u kulturi (bez zabave, dakle filmskog i glazbenog biznisa) i na koji način stvoriti nova radna mjesta, kako stvari mogu postati poduzetnije.

Posebno je to nekako ostalo problematično meni koji dolazim iz zemlje koja inače ima problema sa poduzetničkim duhom. Kamo li ne s povezanošću poduzetništva s kulturom, koja se tradicionalno prikazuje isključivo kao potrošač.

Tijekom konferencije *Culture, creativity and innovation*

Drugo događanje je bio trening Akademije Skupštine europskih regija (AER) *European decision making and lobbying*, čiji je glavni cilj bio upoznati polaznike s načinima kako utjecati na proces donošenja odluka u europskim okvirima, posebno europskim institucijama. Regine Kramer, koji je pripremila ovaj trening, odlično je obavila posao, dovela vrlo relevantne, iskusne i kvalitetne predavače, sve same praktičare, ljude koji imaju iskustvo i već su dugo u Bruxellesu i uspješni su u tom poslu.

Jedna od najvećih koristi koju sam ostvario na tom treningu je promjena pogleda na lobiranje i doista važan zaokret u mom pogledu na lobiranje u korist teze da je to "pomoć onima koji donose odluke da donesu pravu odluku". Osim predavača odlični su bili i polaznici, neki od njih stažisti u predstavništvima svojih regija, a neki poput mene, došli su iz svojih regija na učenje o europskim procesima. S nekima sam već u "follow-up" kontaktu, a preko nekih sam došao i do trećih osoba. Pravi networking, kažem kao uspješan polaznik treninga.

Tijekom trening akademije AER-a

Vijesti iz Bruxellesa

No, da ne bi sve ostalo na poslu, Bruxelles mi je ponudio, a ja objeručke prihvatilo, sve svoje zavodljive draži. Doista prekrasan stari dio grada, čaroban Grand Place, čokolaterije i pralinerije (njih milijun :-), maleni Maneken Pis i ogromni Atomium, jazz klub The Music Village, festivali na otvorenom, nevjerovatna miks rasa, nacionalnosti, stilova... Pomalo me sve podsjetilo na London. Na pozitivan način, naravno.

Svoj posljednji dan u Belgiji, subotu i rijetko lijepo vrijeme, vele miiskusni briselski maheri, iskoristio sam za posjet bajkovitom, nevjerovatnom, slatkim, mirisnom, a nadasve divnom i zavodljivom Bruggeu. Imao sam sreće, upravo se taj vikend održavao i pivski festival na kojem je na kušanje ponuđeno gotovo 300 vrsta piva. Pravi pivopija iskoristio bi u potpunosti ovaj rajski vrt, ali mene su sva četiri pipničara čudno gledala kada bih zatražio samo pola čaše za kušanje. Nije mi trebala i alkoholna pored opijenosti ljepotom prekrasnog grada.

Sigurno se vraćam u Belgiju!

Atmosfera u jednom briselskom jazz baru

Pregled održanih sastanaka, seminara i konferencija

“Važno je izbjeći da se recesija koristi, kao što je već slučaj u nekim državama članicama, kao opravdanje za zaobilaznje mjera rodne jednakosti”, kazala je, 22. rujna u Valenciji, **Monica Carlsson**, predsjednica Odbora Skupštine europskih regija za jednake mogućnosti, tijekom seminara naslovljenog “**Žene i socijalna politika u doba gospodarske krize**”.

Regije također mogu biti inovativne kad se radi o socijalnim politikama. Nov zakon regije Valencije o Zaštiti majčinstva, koji prepoznaje nerođeno dijete kao člana obitelji, nudi praktičnu, financijsku i socijalnu podršku za trudnice. Npr., obiteljske povlastice, porezne olakšice, prioritetan pristup sigurnom i pristupačnom stanovanju te školovanju ponuđene su od trenutka medicinske potvrde trudnoće.

Međunarodni panel stručnjaka međusobno je podijelio svoja mišljenja o tome kako aktualna gospodarska kriza utječe na socijalne politike (posebice one koje se tiču žena) u europskim regijama. Regije sudionice potvrdile su da su, kao rezultat gospodarske krize, siromašni postali siromašnjijima te da se broj osoba koje žive u siromaštvu povećao.

Žene su posebno teško pogođene: moguće je da će ženska nezaposlenost čak i porasti, uslijed uvođenja mjera rezanja javnog proračuna, s obzirom da su žene neproporcionalno zaposlene u obrazovanju, zdravstvu i socijalnim uslugama. Kao odgovor, članovi AER-ovog Odbora ne pozivaju samo na više povlastica za žene, nego predlažu fokusiranje na borbu protiv stereotipa u svim postupcima i svim fazama života te na osnaživanje žena da donesu prave odluke glede pitanja obrazovanja, obitelji i zaposlenja.

Kako je financijska kriza doslovno posljedica ljudskog djelovanja od strane "zlatnih dječaka" s Wall Street-a, Odbor je odlučio potaknuti europske regije da poduzmu učinkovite korake, posebice kroz zakonodavstvo, kako bi se potaknula rodna ravnoteža na korporativnim i političkim pozicijama odgovornosti, uključujući upravne odbore te u lokalnim i regionalnim javnim institucijama, upravama i organizacijama, koje bi trebale postaviti primjer za druge.

Obvezujući ciljevi su, naravno, potrebni kako bi se osigurala jednaka predstavljenost žena i muškaraca. "Moramo promovirati financijsku pismenost djevojaka i žena!", naglasila je predsjednica Carlsson. "Svi se slažemo da je potrebno uključiti više žena na svim razinama političkog odlučivanja, ali ja vjerujem da je to posebno istinito u području financija i proračuna, gdje su one daleko više zastupljene”.

EU žargon

Variable geometry: radi se o konceptu korištenom za predlaganje mogućeg modela reformiranja i moderniziranja Europske unije. Ponekad se opisuju kao "à la carte" pristup europskim integracijama. Oni koji se zalažu za pristup varijabilne geometrije smatraju da povećavanjem Unije postaje nemoguće

Vijesti iz Bruxellesa

da se sve vlade uvijek suglase oko svih pitanja. Kažu da bi "varijabilna geometrija" omogućila "pionirskim grupama" država članica da se drže inicijativa koje podržavaju, dok bi se time drugima omogućilo da se povuku ili drže po strani. Kritike ovog višebrzinskog pristupa europskim integracijama naglašavaju da bi se time potkopao središnji cilj EU-a, a to je sve čvršće povezivanje te time stvorila fragmentirana i razjedinjena Europa.